

KOULUMATKA-hanke
Esittelykalvot

HANKKEEN TAUSTAA

- Turvallisuus on yksi Hyvinkään kaupungin toimintaa ohjaavista arvoista (Safety Community jäsen).
- Hyvinkäällä on toiminut aktiivisesti jo 25 vuoden ajan poikkihallinnollinen liikenneturvallisuustyöryhmä.
- Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2016 Hyvinkään kestävä liikkuminen 2030 -ohjelman.
- Tilastoissa koulumatkojen liikennetapaturmat eivät suuresti näy. Sen sijaan huoli koulumatkojen ja koululaisten turvallisuudesta on päivittäinen keskustelunaihe.
- Koulupuolella kaivataan yksinkertaisia, helposti saatavissa olevia ja kouluyhteisön vuosirytmiiin kytkettäviä aineistoja viisaan liikkumisen edistämiseksi.

HANKKEEN TAUSTAA

- Koulumatkojen liikenneturvallisuuskysymykset voidaan jakaa:
  - koululaisten liikkumisen ongelmiin (tiedot, taidot, riskikäyttäytyminen),
  - saattoliikenteen ongelmiin (turha saattoliikenne, saattoliikennejärjestelyt),
  - koululaiskuljetusten ongelmiin (kuljettajien toiminta, oppilaiden toiminta kuljetusjärjestelyt, pysäkkijärjestelyt) ja
  - koulumatkojen ja koulujen piha-alueiden liikenneympäristön ongelmiin (muut kuin saattoliikenteeseen ja koulukuljetuksiin liittyvät)
- Toiminta koulumatkojen turvallisuuden edistämiseksi on harvoin järjestelmällistä, yhdenmukaista, jatkuvaa tai kaikki osapuolet tavoitettavaa ja sitouttavaa.
- Haasteena on myös toiminnan integroiminen osaksi kouluyhteisöjen vuosittaista toimintaa.
- Erilaisia aineistoja ja toimintamalleja on olemassa paljon, mutta kokonaisuus jää silti usein pirstaleiseksi.

HANKKEEN VISIO JA TAVOITTEET

Visio

- lasten ja nuorten omin voimin tapahtuva liikkuminen lisääntyy
- lasten ja nuorten liikennetapaturmissa saavutetaan 0-visio
- koulumatkat koetaan turvallisiksi
- koulumatkojen ja koulupäivän ajan viisaita liikkumisvalintoja edistetään säännönmukaisesti (organisoidusti) monen toimijan yhteistyönä

Tavoitteet

- lisätään tietoisuutta eri toimijoiden rooleista ja mahdollisuuksista viisaan koulumatkaliikkumisen edistämisessä
- helpotetaan erilaisten valmiiden liikennekasvatuksen aineistojen ja toimintamallien saatavuutta ja käyttöönottoa
- ideoidaan uusia "hyvinkääläisiä" tapoja edistää lasten ja nuorten viisaita liikkumisvalintoja koulumatkoilla ja koulupäivän aikana

HANKKEEN TARKASTELENÄKÖKULMIA

- **Lasten ja nuorten liikenne- ja liikkumiskasvatus**
- **Huoltajien tukeminen liikennekasvatustyössä**
- **Opettajien ja muun henkilöstön osaamisen ylläpito**
- **Koulumatkojen liikennejärjestelyiden parantaminen**
- **Seuranta**
(kulutavat, tapaturmat, koettu turvallisuus, toiminta)

HANKKEEN LOPPUTULOKSIA

Lopputuotteita

- Koulumatka -nettisivu: www.hyvinkaa.fi/koulumatka
- Liikennekasvatuspolku -toimintamalli (1.lk) (esittelyvideo, rastiaineisto)
- Liikenneinfo ekaluokkalaisten huoltajille (osana koulutulokkaan opasta)
- Liikenneinfo viidesluokkalaisten huoltajille (jako kouluterveydenhoidon kautta)
- Koulujen pyöräretkiin liittyvä ohjeistus ja suositusreitit (<https://opetuskartta.hyvinkaa.fi/>)
- Koulumatkabarometri (4.lk, 6.lk ja 8 lk.) (kyselyn pilotti ja tulosten esittelyaineisto)
- Puolimatkan ja Vehkojan koulumatkojen simuloinnit (koulumatkojen turvallisuusauditointien tueksi)
- Vuosikellopohja koulujen liikennekasvatukseen (toimintamallit, teemapäivät, teemat)

Uusia/kehitettäviä toimintamalleja

- Nuorisopalveluiden rooli liikennekasvatuksessa → paljon ideoita
- Liikenneturvan Fillarilla:n käyttöönotto alakouluissa
- Liikennesuunnittelun roolin vahvistaminen koulujen terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastuksissa → uusi toimintamalli

HANKKEEN LOPPUTULOKSIA

Liikenneinfo viidesluokkalaisten huoltajille

- Huoltajalle ja lapselle suunnattu liikenneinfo viidesluokkalaisten liikkumisen ja liikenneturvallisuuden erityispiirteistä.
- Infokirje on suunniteltu jaettavaksi kouluterveydenhoidon kautta viidesluokkalaisten laajojen tarkastusten yhteydessä (huoltaja mukana).

Koulujen pyöräretkiin liittyvä ohjeistus ja suositusreitit

- Puolimatkan ja Vehkojan kouluille laadittiin pyöräilyn suositusreitit kulttuuripolun kohteisiin ja keskeisiin liikuntapaikkoihin. Lisäksi laadittiin ohjemateriaalia pyöräretkiä järjestäville tahoille.

Koulumatkabarometri

- Koulumatkabarometri on kahden vuoden välein toteutettava koulumatkaliikettä kartoittava kyselytutkimus. Kyselyllä kerätään perustietoja koulumatkojen kulkutavoista, koetusta turvallisuudesta ja turvalaitteiden käytöstä. Kyselyn kohderyhmänä ovat neljännen, kuudennen ja kahdeksannen luokan oppilaat.

MITÄ SEURAAVAKSI?

Loppuvuoden 2018 aikana

- Koulumatka-nettisivujen viimeistely vuoden loppuun mennessä
- Erillisaineistojen hienosäätö (jos tarpeen) (ainakin jalankulkijarastien esittelyvideota muokataan vielä)

Vuoden 2019 puolella

- Tiedote + hankkeen ja sen lopputuotosten esittely ja markkinointi
- Nuoriso- ja liikuntapalveluiden ja liikuntapalveluiden rooli liikennekasvatuksessa
- Omin voimin liikkumisen teeman kytkentä Elämäni Sankarit ry:n toimintaan/tilaisuuksiin
- Koulujen tilauskuljetuksiin liittyvien käytäntöjen uudistaminen paremmin omin voimin liikkumista tukevaksi + uuteen koulukuljetusoppaaseen omin voimin liikkumisen teemaan liittyvää sisältöä
- Pyöräretkien suositusreittien laajentaminen muihin kouluihin
- Jalankulkijarastien vakiinnuttaminen
- Koulumatkabarometrin tulosten esittely/käsittely (opettajat/oppilaat)
- Liikenneturvan Fillarilla:n käyttöönotto alakouluissa (3.-6.lk) (opettajainfot)
- Liikennesuunnittelun roolin vahvistaminen koulujen terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastuksissa

HYVINKÄÄ

Lisätietoja:

Liikennesuunnittelija

Marjukka Aronen

p. 040 566 8725

marjukka.aronen(at)hyvinkaa.fi

